

בוקר טוב ישראל

או

אלה הם חיינו וזה גם יהיה מותנו

בנעוריי, בימים הרחוקים ההם, כשכתיבתי מנסיעות אל מחוץ לארץ, הייתי מוצא בתיבת הדואר שלי לפחות מיכתב אהבה אחר. אם שיחק לי המול, היו אפילו שניים. כשבגרתי והתחמתי, היה מחכה לי הטופס הידוע: צו! עליך להתייצב ביום זה וזה בשעה זו וזו במקום זה וזה במדים, חגור וציוד מלא. פטיש זיקית ירבעם. עבור.

למילחמת איין ברירה או סתם תרגילי התייצבות, זאת לא היו מגלים לך. שתהיה לך הפתעה.

גוריון עליו השלום, כדי לקבל תמורת תשלום מתאים, מיכתב רשום שהגיע למענך והדורר לא מצא אותך בבית. אגב, האם הודעת למשרד הדואר האיווני על כוונתך לעזוב? ישמשו לך דברים אלה כהתראה אחרונה אחרי עיקול ולפני נקיטה באמצעים, וכן לקח לכל החיים אם תחליט לנסוע שוב, נוסע אנטיפאטי ומרינפש שכמותך. בכבוד רב בשם המנהל עליה.

מה יש לדבר. השתנו החיים בארץ הזאת. השתנו. ואגב, לעיתון שכתב לכבוד שובי ארצה כי ישראל העפילה למקום הרביעי בעולם מבחינת נטל המיסים, אני רוצה להעיר: אתם חושבים אותי לאידיוט? מרוע לא הוספתם על 48 אחוזי מס ההכנסה גם מסקינות בסך 60 אחוז על כל מוצר מתוצרת מקומית, מכס (עד 180 אחוז) על כל מוצר יבוא, מס ערך מוסף בגובה 15 אחוז, ארנונה מן הגבוהות בעולם תמורת שרותים שהם מן הנמוכים, וכן את מס הניסיונות, האגרה, ההפרעות וההפיסקות בורם החשמל המקלקלות לי את כל המכשירים החשמליים שעליהם שילמתי את

בשנים האחרונות, אחרי שאני מרוקן את תיבת הדואר שלי מכל אשפת מיכתביהם של האינסטלטורים, מתקיני האנסנות, קבלני השיפוצים והקטונים (מלשון catering, אלה ששולחים לך ארוחות סיניות הביתה), נותר רק עוד מיכתב במעטפה הירוקה המוכרת: כיוון שלא דיווחת (כן דיווחתי) על הכנסתך לחודשים פברואר-אפריל וכיוון שנתגלה פער בין הדיווח שלך (הרי לכם ההוכחה שדיווחתי!) לבין שיעורי המס שהיית חייב בו — קבענו לך שומה בסך 700 שקל לחודש פברואר ו-1,200 שקל לחודש מרץ. בתוספת קנסות פינויים ושיעורים, ריבית קצוזה, דמי הטרדה, תיזוכות והתראות, הינד מתבקש לשלם לאלתר (מניין להם המילה הזאת? האם ארמי מנסח להם שם את הטפסים?) סכום של 18,756 שקלים. כיוון שלא שילמת את הסכום הנ"ל והמחשב שלנו מקולקל ולכן לא נקלט בו אם שילמת או לא שילמת, הננו להודיע כי עיקלנו את ביתך, משכורתך,

בצפון תל-אביב ששאל אותי למחוז הפצי ומשטח את הכתובת אמר לעצמו (לא לי, כמובן): קרוב מדי, לא כראי לי.

לנהג השני, שאחרי שהואיל להסיע אותי ברכיבו (ורכב ישראל ופרשיו אם לשפוט לפי מהירות הנסיעה והסיבובים), ניקש לעצור ולאסוף בדרך עוד אי-אלה נוסעים הנוסעים, לדעתו, בכיוון הכללי שלי, ומשירבתי להצעה להמיר את ה"ספשל" ברכבת, שלח עיניים טרוטות כלפי שמיא וקונן לעצמו: מה אפשר לעשות, יש אנשים רעים בעולם.

לבעל המיסעדה המועדון-סנוקר ברחוב דיזנגוף, שמחוצה לה תלוי שלט גדול המודיע לכל העוברים ושבים את תפריטה ומחירה של ארוחת הבוקר שהיא מציעה, אשר, אחרי שהומנתי אצל מלצרית אותה ארוחת-בוקר מובטחת, שמעתי אותו אומר לה למלצרית: מה הוא רוצה ממני, אין לי ביצים, אין לי סלט, אין לי להמניות ואין לי ארוחת-בוקר. (אבל כיפה היתה לו.)

לתושבי רחובי היקרים שאינם שוכחים אפילו יום אחד למלא את המיצוזה הקדושה של ריקון שקית-אשפה אחת לפחות (לא, רפי גינת, לא זבל. זבל אין בעיר. מכל מקום, לא מים שנטלקו ממנה הסוסים, הבראיסט דפוק שכמותך) לפני פתח מעוני המעוקל —

לכל אלה, חבריהם, עמיתיהם וקרוביהם, ביהם-ברוח היקרים אני מפנה, בכל הכבוד, שאלה "פרימיטיוות" (ציטוט ישיר מדיבריי שריהמישטרה) בנגינה ערבה ומטולסת: יא

רוברט נדלר, בלי מילים

מאניאקים, האם שקלתם פעם אפשרות ירידה מן הארץ, או שאת האופציה הזאת אתם מש-אירים רק לי?

אני מודע כמובן לכך שיש לכם בעייה קטנה: מי יסכים לקבל אתכם? אפילו בתורכמניה יסרבו. תאמינו לי, היי-תי שם.

אבל גם לי יש בעייה: איך, לחיות על הגובה במקום הנמוך ביותר בעולם? (מודעה בעיתון חדשון). תחשבו על זה.

המיסים הגבוהים ביותר בעולם (ירידים באמת כבר העירו לי כי בארץ אני מתהלך הרבה יותר שפוף מאשר מחוצה לה — וזה בזמן שהציונות הבטיחה לי בדיוק את ההיפך! — ומה הפלא, עם נטל כזה של מיסים!!!) וכן את המס האחיד והלא-אחיד, הצורך והמדורג והבלתי-יצורק והמחורץ חריצים ארוכים לכל אורכו.

מקום רביעי בעולם! תספרו את זה לסבתא המנוחה שלי: ואם תפתחו את הפה לענות לי, אשלה לכם את תלושי-המשכורת של פרופסור בישראל ולשם השוואה — את תלושי-המשכורת (יש לי) של פרופסור בגאנה.

יא נובלים, מנוולים, בני בלי בושת, כלכלנים, אתיקה מיקצועית שכמותכם. אבל זה רק ררך אגב או הגב (יש לי כאבים).

איפה עמדת? אה, כן, אמרתי שהחיים בארץ השתנו. אבל גם אני השתניתי — ולא דווקא לטובה. הוישר הטיבעי שלי מאלץ אותי לומר זאת.

א ליזאת, כמו שאמרנו פעם: — לנהגיהמונית של תחנת-הרכבת

איתן קלינסקי

איבתת רוח שחורה

שחרות הדרכים שיוציאות ממחנות הפליטים בעזה למכר בויל הזול ועזה שחרה בצפון.

שחרים עררי החול הגולשים אל מחסום נטוי גרון בפתחו מדים מהלכים וטופפים מכים פתרי מלים מטים שברי צלילים.

שחרה אבתת רוח במחנות הפליטים בעזה מוסכת רוח עועים מתעה בכל מעשיה כהתעות שכור בקיאו.

אבתת רוח שחרה הולמת בדרכים שחרות קודחת אש מאזרת זקת משילה את כל המלים מהספרים שקראנו משירה את כל הצלילים מהשירים ששרנו פעם.

בפסטיבל השנתי.

העיתונות ציינה ביחוד את ערב הקריאה הראשון, שבו השתתפו רק המשוררים הצעירים יותר: יוסי שרון, עודד פלד, יצחק לאור וסיהאם ראוד, שפתחה בקריאה בערבית. סיהאם החיפאית, מי שכיהנה עד לאחרונה כמזכירת מערכת אלא-אחיחאד והיא ללא ספק המשוררת הערבית הבולטת ביותר בישראל, הקדימה לשיריה דברים כנגד הגירוש האחרונים של בני עמה מהשטחים הכבושים וכן כנגד מדיניותה ה"אימפריאליסטית" של ממשלת ישראל בשטחים אלה.

"אהבה לארצם, הסתייגות מממשלתם," כך הכתיר היומון הברלינאי החשוב ביותר, דר מאנטשפינג (אספקלריית היום), את ההופעה הישראלית בפסטיבל, שהוקדשה השנה לנושא הארצות המיורח על תרבות אירופה בכלל ותרבות גרמניה בפרט (כמיסגרת הפסטיבל נערכה תערוכת-ענק בנושא זה המלווה בקטלוג בן 700 עמודים). העיתון התעכב באריכות על הופעתו של יצחק לאור ואף ציטט מן השירים שקרא (שהורפס בחוברת). לאור קרא לאור דווקא שירים פוליטיים (וגם אלה שקרא לא היו פלאקאטיים כלל וכלל), אך תגובות העיתונות הגרמנית היו שהרושם הוא שכל המשוררים הישראליים, השונים כל כך זה מזה, מדברים בקול אחד כשהדבר מגיע לנושאי המצב הפוליטי והמוסרי בארצם.

עודד פלד קרא את מחזורי-השירים המרגש שהקדיש לאמו, ניצולת ברגן בלזן, ואף סיפר סיפור מועז על נסיונות-נפל שעשה להשתחרר מסיוטי העבר וכן מן האיפיון של הקורבן, שאותו הורשה לו אמו המנוחה. אבל לחיות כקורבן שהפך בעצמו לרוחף — אמר צנוט בהרחבה על-ידי העיתונות הגרמנית — לזה הוא מסוגל עוד פחות. עם זאת הרגיש באוזני הקהל הגרמני שמילא את האולם, כי "האינתיפאדה שלנו (בישראל)

שלכם בעזרת השם נתן זך

שירה

משוררים על הגובה

"נקודת הגובה של הפסטיבל כולו," במילים אחרות, פיסגתו — כך תיאר גראון יורוניש, מנהל פסטיבל ברלין, את הופעתה של מישלמח המשוררים הישראלים שהוזמנה השנה, זו הפעם הראשונה, ליטול חלק